

Oglas, pripadajući istočnoj i zapadnoj se na temelju
činog cimili po dogovoru.

Ugovor za predhodnju, oglašen je
da se naputnicom u polozaju
četvrti stedionice u Betu
administraciju ista u Puli.

Pod narudžbu valja točno označiti ime, prezime i najbliži
poštu predbrojniku.

Ugovor na vrijeme ne primi
neko istočnoj i zapadnoj se
potvorenom pismu, za koji se
ne plaća poština, ako se izvana
napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

NASASLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologa svu poljvaru“. Naroda poslovica.

Izleti svakog vikend i polje
s podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju,
nepotpisani netiskani,
nepraktirani neprimaju.

Predplatni poštarnom, sijori:
12 K. u obče, } na godinu
ili K. 6- } odn. K. 3- } na
pol godine.

Izvan carstvene više poštarnice.
Plaća i stajke se u Puli.

Pojedini broj slijedi 10 h. koli u
Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Gračića br. 5 te prima stranko
osim nedjelje i svakog srijeda
od 11-12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krnčić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Predlog manjine.

(Komec)

Govornikov dodatni predlog.

Neću da se dugo bavim sa slavarskim, koje se dogodiše u Trstu onih zlosretnih dana. Dužan sam ponajprije, da utemeljam svoj predlog manjine. Znađem, da postoji već tri čedna iznimno stanje, te da mi, bilo da se iznimno stanje sada dokine, nemamožemo obzirom na tri prošla čedna ništa mijenjati, te da će takodjer vlasta, uzeći mi njezine mјere do znanja ili ne, učiniti ono, što će njoj se činiti pravednije, jer ona imade za sebe i zakonske ustanove, pošto imade naime o tome odlučiti kada bi se imalo neko obsudno stanje dignuti.

Meni se čini vrlo potrebitim, da se pobrinemo za budućnost. Radi toga stavio sam svoj predlog manjine, štoto su ga podpisali ne samo u izvještaju podpisani, gospoda zastupnici Skála i Zázvorka, nego takodjer druga gospoda, izuzam dakako gospodinu dr. Ellenhogenu, što bijaše vec pravljeno, naime gospoda zastupnici vitez Berk i dr. Tavčar, nije mi ništa o tom poznato, da bi bila gospoda svoje podpisne natrag uzeila.

Imade li u Trstu urodjenih Slovenaca?

Prije nego li predjem na mjere, koje bi se imalo za budućnost poduzeti, čutim se obvezanim, da kažem nešto o etnografskim odnošajima u Trstu i u okolicu.

Na to izazvan sam od onih, koji su obstanak Slovena u Trstu podvojili i pobijali, te i tim, što se je kazalo, da u Trstu neima Slovenaca urodjenika. Predpostaviti ću dakle nešto o narodnosnim odnošajima u Trstu.

Premda bi mogao posegnuti u prvo doba srednjeg veka, te mnoga imena i podatke iz Kandlerova djela „Monumenti storici del Litorale“ navesti, koji pričaju o obstanaku Slovena u Trstu, nećinim toga ovom prigodom.

Neću da posegnem ni k onoj tršanskoj deputaciji, koja je izručila zastupniku habsburške kuće diplom o predaji godine 1382. Medju imeni članova one deputacije, imade i takovih, koja prikazuju slavenski izvor.

Pozvati ću se samo na matice kršćnih, na „Libri baptizatorum“ jezuitske crkve „Santa Maria Maggiore“. Tamo se nalaze g. 1527. do 1551. imena Bernardić, Peterlin, Petelin, Škocaj, Jurica i mnogo drugih. Pismo je vrlo težko čitljivo, ali da se može i druga slavenska imena. U matičnih kršćenih liste crkve g. 1640. do 1680. i 1700. do 1800. imade mnogo imena, koja prikazuju na slovenski izvor na slavensko stanovništvo Trsta.

Neću sva navesti; imadem ih u ovde alfabetičkim redom „122“ napisana. Ova: Anderlić, Ambrožić, Andrejević, Afric, Adić, Adamić, Bizjak, Bartol, Božić, Bizaj, Bremec, Brajdić, Blažić, Bjekar, Bertolić, Brelenc, Blagojić, Brčić, Brajnek, Bernević, Bobek, Belić, Bukovec, Božniglav.

Toliko imena, gospodo moja, imade samo sa početnimi slovima A i B, a isto tako imade ih i sa ostalimi početnimi slovima.

Oporeujem, imade ih 122 ovđe; a može se rači i drugih. Ali da su samo i ova, tada bi već bilo 122 obitelji. Tada je imao Trst možda 6000 stanovnika, i to bi bio dakle uvjek relativno velik broj obitelji stanovnika grada Trsta, koji pri-padaču slavenskom plemenu.

Osim toga valja istaknuti, da su ova imena samo iz jedne crkve, dočim će biti i u drugih starijih crkvah slavenskih imena kršćenika. (Zastupnik Horitić: Morate dobro znati, da bijaše u Trstu samo jedna crkva za krštenje. Ja mislim, da bijaše to crkva sv. Justa i njezine knjige kršćenih sahranjene su sad kod Jezuita). Dobro! Neka bude tako, ali ipak držim, da pokazuje i ono 122 imena, da bijaše između 6000 stanovnika grada Trsta juko mnogo Slo-venaca i u obče Slavena. Nepokazuju to samo imena; mogao bi ikogod pominisliti, da bijahu to koloni, nipošto posjednici.

Imade okolnosti, iz kojih se dade zaključiti, da bijahu Sloveni posjednici i to veliki posjednici u Trstu. Zemljiste kuće br. 1 Corsia Stadio pripadalo je još godine 1790. Ivanu Mariji Čok vulgo Kalijć, a kuću Giardelli u sredini Corsia Stadion, bijaše vlastniči mandrijera, Slovenaca. U današnjim ulicah San Francesco, Via Coroneo, Fondo Manković i Caserma grande bijahu mandrijersko-slovenske obitelji Bertoš, Vatovec vlastnici današnjeg Monte Verde i tamo u blizini bijose neki Višnjović, Jos u prošlom stoljeću vlastnikom velikog zemljista i mandrije u današnjoj ulici Sette Fontane, te obitelj Hrovatin, iz koje poslije današnji župnik Sv. Jakova imalo je u današnjem A quedotto svoja zemljista.

Na obstanak Slovenaca prikazuju takodjer i to od starine, razna imena die-lova grada, tako primjerice Kok (Cucco) Patk-Potok (Via Torrente) Ključ (Molo Ključ) Kavana (Via Cavana), imena, koja su još u porabi.

Što se tiče predgradja, kojih imade službeno jedanaest, to prikazuju imena razširskih kuća obitelji, koje sačinjavaju predgradja, kojeg li su izvora i narodnosti.

Kako glase ta imena, može se svatko iz popisa pučanstva od godine 1890. osvjetiti; neću da ih ovđe navadjam. Da su stanovnici okolice Slovenci, nepobjija nitko, niti vladini činovnici, akoprem nerade većinom u tom smislu.

Što se tiče popisa pučanstva, to bijaše godine 1851. u gradu i u okolini po službenih podatcima 51.000 Talijana, 27.000 Slovenaca, dobra dakle trećina.

Godine 1890. ostali su Slovenci po popisu pučanstva na istom broju, dočinili Talijani brojno veoma napredovali. Drugo je dakako pitanje, da li odgovaraju brojke takodjer istini.

Kako se sa Slovencima u Trstu postupa?

To je poznato je — a to bijaše i ovđe u kući navedeno — kako se vrši popis

pučanstva. Način popisa pučanstva jest takodjer dokazom, kako se tamo sa Slo-vencima postupa, pošto su oni kroz 40 go-dina brojno napravljeno ostali neuchiniv nikavka napredka. Činjenica je, da stanuju Slovenci od starine kao što i danas u gradu Trstu, u predgradjih i u okolicu, da plaćaju porez u krvi i novcu, da nose dužnosti državljanu, neuzivajući pak tamo tako rekuć nikakva prava, da se ih na-zivlje schiavi i da se od oblasti kao na-robovi postupa, da se neuvaužuje njihov jezik, da se pozvani na to krugovi nebrinu ni za njihove kulturne ni materijalne potrebe, da neima u gradu nijedne a u pred-gradjih veoma malo slovenskih škola, da se dapače u novije i u najnovije doba takodjer iz crkve slovenski jezik tjer. Do-

loga je dovela umjelost austrijskih državnika.

Koje mjere imade se za buduće poprimili?

Predpostaviv to, neka mi bude dozvoljeno preći posve kratko na mjere, koje bi se imalo poduzeti, da se u buduće ovako žalostnim dogadjajem izbjegne, koji se zvise u Trstu dne 13., 14. i 15. febrara.

Povećanje vojničke posade.

U prvom redu imalo bi se pobrinuti za to, da se u Trstu stavi na porabu za izvanredne slučajevje veće množstvo vojnika.

Vise je osoba, koje bijahu u Trstu onih žalostnih dana izgreda, užvrđido, da kad bi bilo više četa izazlo, nebi bilo stalno došlo do krvoproljeća, jer bi se bilo tada svjetinu već samom prisutnošću četa poplašilo. Za to se je, kako se čini i kako pišu novine, već sada pobrinuto.

Posredovanje vlade između radnika i radnjodavaca.

Dalje sredstvo bilo bi posredovanje vlade između radnika i radnjodavaca. Nebi bilo došlo stalno, bar sada ne, do izgreda, kad bi bila u prvom redu ravna-teljstvo Lloyda, nadalje, kad bi bio vladin komesar kod Lloyda i vlast u obče učinila svoju dužnost (Odobravanje).

Dužnost ravnateljstva Lloyda bila je ta, da stupi u doticaj sa radnicima i da prouči njihove zahtjeve, napose tada, pošto su radnici svoju spomenicu predložili. Dužnost vladinih činovnika bila je ta, da je od 1. febra stupila kao posrednica.

Ako nije toga vlasta do sada učinila, tada bi to imala učiniti u buduću, jer je to njezina svela dužnost. Ona be nemore dati uveć pravo ni radnikom ni radnjodavcima; ona je imala bar stvar razviditi te po pravu i pravednosti odlučiti, naj-većom nepristranošću i bez obzira na buduću stranu.

Za domaće radnike.

Jedna daljnja mjeru bila bi prepo-stavljanje odnosno odgoj domaćih radnika u razini strukalj. To se da sada nije do-godilo. Građaci i drugi radnici bijaju jedva tada razdraženi, posto bijaju od vlade, odnosno od činovnika, koji imaju ili su imali stogod posla, osim vojnika namješteni tudi grijaci, grijaci iz Mletaka, Grčke i Arapije.

To je preplašilo grijaci i radnike, jer su se morali bojati, da nesamo što neće venom,

postići ono, što su želi i tražili, već da će dapaće i svoj svakdanji kruh, obstanak svoj i svojih obitelji izgubiti (Odobravanje).

Povod tomu strahu morali su imati i radi toga, što se sve to više u zadnje doba tudi državljane kao radnike kod svih skoro poduzeća i zavoda manješće.

To se dogadja kod tramvaja, premda bi smielo po postojećem ugovoru samo austrijske državljane primati, te napose pripadnikom občine tršćanske, bez razlike narodnosti, prednost dati; to se dogadja u tršćanskoj plinarni, kod novog popločivanja grada, te dapaće i kod čišćenja gradskih ulica. Isto tako upotrebljava se kod provedanja velikih državnih radnja, koje je dobila jedne tvrdke iz Italije, veoma mnogo izvanjskih radnika. U Stabilimento tecnico triestino, gdje se radi za c. i kr. austro-ugarsku mornaricu, rade takodjer mnogi tudi državljani, a tim se je započelo i kod Lloyd-a, koji je kako je poznato, podupiran od države znatom pomoći. U Trstu da je 50 po sto tudi državljana zaposleno kao radnici i imade u raznih poduzećima.

Ja neimadem ništa proti tudi državljanim kao radnikom, radnici su međunarodni, ali tuj valja — da se poslužim starom hrvatskom rečenicom, koja glasi: „Bliž je košulja nego li sukњa“ — bri-nuti se najprije za domaće, a u drugom redu za tujince.

Obćenite mjeru.

Dalja mjeru bila bi uzgoj mladeži, provedenje državnih temeljnih zakona i u obče zakonitih prava za sve državljane, bez ikakve razlike, odnosno zaštitu onih, kojih se prava napada, u obče promjena dosadašnjeg vladinog sustava.

Uličnjaci.

Kao kod svih demonstracija, tako su došli na površje i kod ovih izgreda uličnjaci, poučeni mladež, poučeni dečki, ili „mularia“ kako ih nazivaše i u novinama.

Ta „mularia“ igra, gospodo moja, već više godina — ako ne i par desetaka godina, osobitu ulogu koli u raznih gradovih Istre, tali takodjer u Trstu. (Čujte! Čujte!). Kad god nastanu demonstracije, kažu najprije, da je čitavo gradjansvo demonstriralo, a kad se pita da demonstrante, tada izvješćuju vladini činovnici uviek: „Nije ništa, to bijahu samo uličnjaci!“ (Smijeh). To se dogadja osobito kad se radi o demonstracijama i izgredib proti Slavenom.

To se je dogodilo, gospodo moja, često u zemaljskim saborima Trsta i Istre. To se je dogodilo često na ulicah, to se je dogodilo primjerice u velikoj mjeri godine 1897. kod državnih izbrava, kadno se je čulo raznog urlikanja i povika, među ostalim takodjer „fora i schiavi“, kao što i zadrni put. To se je dogodilo i prilikom sastanka „talijanskih“ načelnika Primorja, kadno se je tadašnji načelnik, i to u vlasničkim krugovima mila osoba, tako zaboravio, da je izrekao rieti: „Et eos ejiciamus foras!“ To je onaj isti uzlik, što no ga uličnjaci i ulični demonstranti na svoj način rabe, kad demonstriraju proti Slovencima i Hrvatima.

Ako su, gospodo moja, ovaj put demonstranti i dalje prošli nego li obično, ako nisu imali ni strahu ni podsticanja pred redari, tada su radi toga krivi sami redari, to jest ne baš redari, nego raspaljstvo redarstva u vladini činovnici tamo dolje, koji nisu kod svih demonstracija upušteni proti Slovencem, nista drugo poduzeli, nego da su najviše dva redara pred a dva za svetinom, hodala, istu pratila tako, da se je činilo kako da će oni stiti svetinu pak da uzmognе bolje demonstrirati. (Smeh).

Ovaj put je pako, kako sam već kazao i iztaknuo, veći dio demonstranta od uličnjaka sastojalo, kao što je i njegova preuzvišenost gospodin ministar-predsednik kazao.

Ovaj put je pako i nešto drugo od strane vlade na ista njegove preuzvišenosti rečeno, i to govorilo se o uličnjacima, koji su dobili malene darove u novcu i velika obećanja. Ovi uličnjaci nisu upriličili kakve i neupričljive demonstracije iz vlastitog nagona, već je bio netko ili jest taj, koji ih neznačno plaća i koji im čini velika obećanja.

Pa ako se bude možda demonstrante sadašnjim povodom kaznilo, tada bi se imalo one, koji ih plaćaju, tim strojije kaznilo. (Odobravanje. Zastupnik dr. Šusterski: Koji je taj, koji ih plaća?) Toga neznam.

Njegova preuzvišenost gospodin ministar-predsednik nije toga kazao; ja sam ga za to upitao u odboru, nu nisam dobio odborovo.

Uzgoj mladeži.

Budu li se i buduće dogadjale demonstracije, tada mora svakako vlada i proti demonstrantom postupati, nu ona mora osobito izpitivati i onim na prste paziti, koji demonstrante i uličnjake plaćaju i obećanja čine.

Vlada i svi pozvani čimbenici morali bi i nadalje brinuti se za to, da u buduće nestane — ako i ne svih — bar većine uličnjaka (izvan smjeh) a to može ponajprije tim postignuti, da nadzire sakrivene stanove, o kojih je i sadašnji gospodin načelnik govorio, te da po mogućnosti ustanosti, da se uvede bolji uzgoj. (Odobravanje).

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Moralo bi se i na to paziti, da mladež iz onih razreda ili obitelji, iz kojih dolaze današnji demonstranti, nauči koji zanat, pa da uzmognе poštešno živiti, da nebude trebala neznačnih novčanih darova za demonstracije, dapače, da se bude plasila takove novčane darove primati. (Dobro!)

Moralo bi se nadalje dati, gospodo moja, svim državljanim, bilo jednog ili drugog vjerozakona, jedne ili druge narodnosti, jednog ili drugog razreda, njihova prava u crkvi, školi, u uredil, u obće u javnom životu. (Vrlo dobro!)

Jedino bo tamo mogu nastati nemiri i neredi u većoj mjeri, gdje se neuporabljaju zakon jednako napram svima. (Posve pravo!) Ako su demonstranti, uličnjaci toli često demonstrirali, te kod poslednjih dogodjaja u Trstu takve izgrede počinili, kako se to opisuje, to su osobito radi toga učinili, jer su prije uvidili i da nomice još viditi mogu, da jedan dio

pučanstva neuziva nikakva prava, da je jedan dio pučanstva bez prava. Iako rafale iz Celja, ta koliko se stvari i privatni rezolucije u parlamentu, koje ostanu proti drugim narodnostima i razredom proti svim, proti miru i radu raditi, te proti vlasti u inozemnim činovnikom ustanovljenim proti Slovencem, nista drugo poduzeli, nego da su najviše dva redara pred a dva za svetinom, hodala, istu pratila tako, da se je činilo kako da će oni stiti svetinu pak da uzmognе bolje demonstrirati. (Smeh).

Ovaj put je pako, kako sam već kazao i iztaknuo, veći dio demonstranta od uličnjaka sastojalo, kao što je i njegova preuzvišenost gospodin ministar-predsednik kazao.

Ovaj put je pako i nešto drugo od

strane vlade na ista njegove preuzvišenosti rečeno, i to govorilo se o uličnjacima, koji su dobili malene darove u novcu i velika obećanja. Ovi uličnjaci nisu upriličili kakve i neupričljive demonstracije iz vlastitog nagona, već je bio netko ili jest taj, koji ih neznačno plaća i koji im čini velika obećanja.

Pa ako se bude možda demonstrante sadašnjim povodom kaznilo, tada bi se imalo one, koji ih plaćaju, tim strojije kaznilo. (Odobravanje. Zastupnik dr. Šusterski: Koji je taj, koji ih plaća?) Toga neznam.

Njegova preuzvišenost gospodin ministar-predsednik nije toga kazao; ja sam ga za to upitao u odboru, nu nisam dobio odborovo.

Uzgoj mladeži.

Budu li se i buduće dogadjale demonstracije, tada mora svakako vlada i proti demonstrantom postupati, nu ona mora osobito izpitivati i onim na prste paziti, koji demonstrante i uličnjake plaćaju i obećanja čine.

Vlada i svi pozvani čimbenici morali bi i nadalje brinuti se za to, da u buduće nestane — ako i ne svih — bar većine uličnjaka (izvan smjeh) a to može ponajprije tim postignuti, da nadzire sakrivene stanove, o kojih je i sadašnji gospodin načelnik govorio, te da po mogućnosti ustanosti, da se uvede bolji uzgoj. (Odobravanje).

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

takodje uređene tako, da bude svim državljanim moguće uživati uzgoj u njihovom jeziku. (Posve pravo!)

Nadalje imalo bi se i na to paziti, da se vjerouauk, osobito kršćanski vjeroauk — jer većina stanovnika Trsta i okolice pripada kršćansko-katoličkom vjeroizpovedanju — u crkvah i školama bolje podučava. (Odobravanje).

Moralo bi se paziti i na to, da bude bolji polazak škola.

Statistički je naime ustanovljeno, da veliki postotak mladeži nepolazi školu. (Čuje!)

Dječa su upisana u jednoj ili drugoj školi, ali ju nepolaze, i radi toga imade mnogo analfabeta. Škole morale bi biti

Pješ
enika
vome
nu.
traži
vanje
mo-
a se
a —
zabe
selom
čena
e iz
da
sujih
od-
eko-
nas
prave-
jem
t. g.
snje
ki-
mo-
po
Ru-
je
inu-
sah-
dini-
tra-
je
dr.
na
avu-
oga
vo-
om
du-
i
pot
oja
ilj-
jim
vilo
om
vno
loži
iz-
blo
mu-
va-
od-
tko
pe-
ali-
ce
je-
nda
elo
two
se
ada
po-
oja
rre
te
aja
alo,
g-
od-
slu-
čiji
u
ost-
rav-
vivo

Izbjila drugoga, dana rano jutrom po amici povratio se u župu kuću, taj be- njamin. Petronio i istarske iherente misleći da mu njegova 2000 ljetna kul- tura dozvoljuje budite spavačućem celjad, tijoj uljudnosti samo ima zahvaliti, da mu nisu bila vrata pokazana.

Takovu delikatnost i uljudnost pokazuju evo talijanski reformatori (rođeni od slovenskih žalbože roditelja), nu ne mogu se boljega ni naučiti od ljudi, koji vriede sada za inspiratore biskupije a za neke od kojih se znade da se nisu ža- cati otičati kriomice strogoprivatna pisma pokojnog bis- kupa Sterka.

Za olakotiliči izbor svome benjamini, Petronio je, vele, bio prenesti iz Grožnjanu g. Červara a poslati Vasellijsu. Nu uslijed poznatili članaka u listu "Edinosti" da su na ordinarijatu u Trstu ne- koliko prestrašeni, te to još nisu učinili. Daljnji razvitak stvari čemo vam javiti!

Još nešto o vikaru Petroniju u Trstu. Čim je dosao veleć. g. Ragusinu na mjesto župe-upravitelja u Zamasku odpo- slas neki motovanski nespašenici pritužbu na svojeg dobrog prijatelja vikara Petronio, da je tobož župe-upravitelj u Za- masku uveo nôvotarije u crkvenom obredu.

Vikar Petronio mjesto da bi izpitivao koliko je istine u toj pritužbi, nije imao preteć posla, nego odpremiti veleć. g. Ragusinu u brzoj u-v-express, u kojem mu zabijavajuće pod kaznom suspensi- zije svaku porabu hrvatskog jezika u crkvi. Naravno, župe-upravitelj g. Ragusinu nije se prestrašio ove harlekina de- sviestan, da nije nista drugo učinio, ved samo nadaljevao u radu svojih predstavnika.

O petroješkom nacelu postupka g. Petronija ne treba govoriti jer je su- visno svako daljno tumačenje.

Listi porotnika za okružni sud u Rovinju. Talijanski listovi Istrë priobčile imenik porotnika za predstojeće porotno zasedanje u Rovinju. Među porotnicima je učinio riede osobne našega Jezika u narodnosti. Vrlo neznačljivo iznimkom sve su to sami Talijani, koji će suditi i našim ljudem, Hrvatom onoga područja. Mi smo opetovo prigovorili proti takovom sastavu porotne liste na okružnom судu u Ro- vinju ali na naše prigovore se gospoda neobaziru. Nebi možda skodilo, kad bi naši zastupnici u Beču pokazali ministru pravosuđa najnoviju listu porotnika u Rovinju pak da vide i sam kako u Istri sude talijanski porotnici onim našim ne- sretnikom, koji dolaze pred porotu.

Občinsko zastupstvo u Dobrinju imenovalo je bivšeg kolarskog poglavara u Lošinju, a sada u Veloskoj, Alfreda pl. Manusi-a de Montesole radi njegovih osobi- tih zasluga za onu občinu svoju po- čestnim gradjaninom.

Iz Note Vasi — kod Poreča — pišu nam 22. t. m.: U Vašem cijenjenom listu bježiše općenito dokazano, kako je naš župe-upravitelj odličan talijanski pri- stas i bezobziran profivnik svega, što je hrvatsko kod nas.

Dok govoriti, radi i agitira za talijansko istre među svojimi prijatelji i isto- mišljenici i dok to čini izvan crkve, ne- možemo mu prigovoriti, jer on je Talijan, on je državljan i neodvisan čovjek, ali čim se odvazi na agitaciju proti nam i našoj djeci i u samoj kući božoj, tada može biti Talijanom i državljanom, tada je naš duhovni pastir, tada je na- wjestrnik i sluha božja. Kad takav nesmis je poznat u crkvi ni rođu ni prijatelju, ni istomišljeniku ni protivniku, ni Hrvatu ni Talijani, već samo i jedino svoje župljane i svoje ovčice. S ovim valja da jedinako

postupa, da mi je svim dobar i prijatan, da sve jednako cijeni, stuje i ljubi, u obče, da bude dobar pastir svomu sladu. Nu na žalost našu komu nije kod nas tako. Naš pastir čini proti crkvenim propisom i proti uvišenom načelu naše sv. vjero i u crkvi

razliku između jedne i druge narodnosti, između Talijana i Hrvata. On je naime kod poduke kršćanskog nauka u crkvi po- dijelić dječu na dvoje, i to na desnu stranu postavio je onu četvericu talijanske djece, a na lievu stran metnuo je našu hrvatsku dječu. Ni proli tomu nebi se končano mista moglo, premda nije po našem mnenju lepo i u crkvi dijeliti dječu po narodnosti. Nu proli čemu imademo se pritužiti, jest to, što g. župe-upravitelj dječu i po tom, da li znade koji od njihovih roditelja koju talijansku rije. Ako koji od njih progovori na upit: toga gospodina s njim koju riječ talijanski, to upotrebili on već sliedeć dana u crkvi, te reče dječi dotičnih roditelja: „Ti vi u dei croati, ya la fra i taliani, perche i tu genitori i parla italiano“. (Ti se odalji od Hrvata i stupi medju Talijane, jer tvoji roditelji govore talijanski.)

Siromašna dječec, neznaće ni reći talijanske, odgovoriti mu više puta da ne- nju predikati ko ne po slovinščini, kako li jo majku naučila. Negrđe ostao je zas- mljen te je odgovorio dječi: „Ben, ben, resta la fra-i-croat, ma ti facessi meglio se ti andassi fra le nostre creature“. (Do- bro, dobro, ostani medju Hrvati, ali bi bilo bolje kad biš posao medju našu dječu.)

I toga gospodina nakanili su, nekoji Novovaščani birati svojim župnikom? Nije im dosta, da se već sada kao župe-upravitelj pokazuje odlučnim talijansem i da odvrati našu dječetu od materinskog im jezika, a što će biti tekad kod poštane našine župnikom, kad se nebude bojao ni- koga, kad nebude više od nas odviseo? Radi toga upozorujemo naše župljane, sve Novovaščane, da promisle dva puta dobro prije nego li imenuju Petra ili Pavla svojim župnikom. Ako je djevojka žela i opaka, prije nego li ju dovedes u svoju kuću, što ćeš s njom kad se jednom stalno nastani, kad bude mogla reći svim uku- čanom: sad sam ja gospodarić, sad treba da me svi slušate, da se svim meni pokra- vate, u komu nije ovde pravo, neka se seli. Pamet dake u glavi, dragi moji No- vovaščani!

Pisu nam iz Juršićih: Dne 16. pr. m. otvorila se je pošta u Juršićih na Rovinju, na čemu korist evđešnjeg sta- novničkog. Listovi se diele za sada dvaput na tjedan, u sredicu i subotu.

Povodom smrti kardinala Missije. Prijatelj iz sjeverne Istre piše nam: Ovih dana boravio sam po poslu u susjednoj Kranjskoj. Iduti od mjeseta do mjeseta iznenadiće me je silno i dugotrajno iz- punjenje u svih župah i kapeljanjih, kojima sam prolazio. Upitav prolaznike za razlog tomu zvonjenju odgovorise mi, da su do- bili iz Ljubljane od presv. biskupa nalog, da se po svih crkvah one biskupije zvoni u sve zvонove tri puta na dan za pokojnoga goričkoga kneza nadbiskupa i kardi- nala Missije. To isto potvrdio mi je ka- snije i jedan svećenik, koji je dodao, da je bio blagopokojni crkveni dostojanstve- nik metropolita ne samo Primorja, nego i Kranjske, pak da mu se tim zvonjenjem odaje po nalogu presv. biskupa poslednja počast i da se tim sjeća pučanstvo, da se pomoli za mir i pokoj njegove duše. Mene je posve zadovoljilo takvo tumačenje, koje sam našao i podpuno u redu.

Vrativ se kući, zapitali mjestnog žup- nika, da li su dobili svećenici i u našoj biskupiji nalog od strane biskupije ili or- dinarijata, da zvone na počast pokojnog kardinala dok bude ležao na mrtvačkom odu. On mi odgovori nekako bolno: nisu dobili nalogu ništa nezvonično, jer bi reć, da su naši poglavari u Trstu izgubili glavu.

Pripovedao sam mu, što sam čuo i vidio u Kranjskoj i što je on našao posve opravdanim i čemu je dodao: Blagopo- kjni kardinal bio je naš najviši crkveni dostojanstvenik iz sv. Oca. On je bio ne samo knez nadbiskup, nego i metropo- lita za pet naših biskupija, t. j. zu Gorici,

Trst, Poreč, Krk i Ljubljani. U svih ovih občinama. O ironijo, ironijo! Onima, biskupijah zvoni se stalno za mir i pokoj proti kojima ga pozivaju u rat, onima se njegove duše — gdje su nadpastiri za zahvaljovanje?

A razumije se sam po sebi, da će se g. namjestnik odužiti toj počasti svojim miljenicima.

Iza izbora slediti će zahvale i nove nagrade prema tomu, kako bude koji po- magao, i čitatelji „N. S.“ čitati će, da je i naš kapitan postao našim počastnim gradjanom. Pa zato i nebi, kad je go- sposdar, zato nebi bio i podredjenik?

Nu mi bilježimo sve točno, pak ćemo viditi da li smo se prevarili. Bože daj!

Ženska podružnica u Miholiču javlja ovim, da će due 6. t. m. na 4 sata po podne obdržavati svoju glavnu go- disnju skupštinu u prostorijah hrv. čita- onice u Miholiču.

Za novi božji grob u Žbandaju darovali su dalje: Tome Velenik p. Petra K 1, Mate Radman p. Ivana K 1, Ivan Mihelić Marko K 1, Šime Kadum-Rados p. Tome K — 60, Bože Terlević-Mofardin K — 60, Grgur Jakus pok. Tome K 1. Ukupno K 5-20. Bog plat!

Podpole iz zemaljske blagajne. Zemaljski odbor u Poreču dao je talijanskom akademickom družtvu u Beču podrpu od 100 kruna, a talijanskom biskupskom konviku u Kopru 500 kruna i to tobož za poduku u slavskom jeziku. Blaženi siromasi dolom!

Dohodak od dozvola za lov i globu. Zemaljski odbor u Poreču podio je iznos od 5120 kruna 40 para, što je unišao za god. 1901. od dozvola za lov i od globu medju 18 katarskih gospodarskih zadruga, i to svakoj 284 kruna i 46 para.

Željeznička postaja u Livadah (občina Oprtalj). G. Andree Fachin iz Li- vada upravio molbu na zemaljski odbor u Poreču, da bi se ustanovilo na istarskoj željeznični Trst—Poreč redovito postaju za osobe i trgovinu na Livadah izpod Oprtalja.

Zemaljski odbor uputio je tu molbu sa preporukom c. k. namjesničtvu u Trstu.

Nepotvrđena zakonska osnova. Zemaljskom odboru u Poreču bijahu priobčeni razlozi, radi kojih nije dobita carsku potvrdu zakonsku osnovu o lov- i prihvjeta u istarskom saboru godine 1899.

Zahvalimo Bogu, da nije prva ni zadnja, jer gospoda od većine stvaraju osnove valjda u nakani, da nebudu potvrdjene.

Za pošumljenje istarskog kraša. Ministarstvo poljodjelstva povisilo je do- sadašnji svoj priнос za pošumljenje našeg kraša od 18.000 na 24.000 kruna. Radi toga je odlučio zemaljski odbor u Poreču, da će predložiti zemaljskom saboru, da povisi i on dosadašnji prinos od 6000, odnosno 9000 kruna na 12.000 kruna.

Za uređenje rieke „Mirne“. C. k. namjesničtvu u Trstu priobčilo je zemaljskom odboru u Poreču, da je c. k. mi- nistarstvo povjerilo nadzor nad izradbom načrta za uređenje rieke „Mirne“ nadin- zinu Oberstu, komu će biti predložen sunski strukovnjak M. Mužinić i jedan član tehničko-sunskog ureda u B. Iaku, koji će upravljati sa uređenjem pritoka, koji utiču u Mirnu. Zemaljski odbor dao je tu višest do znanja onim občinam, kejih se toče.

Uređenje potoka. Zemaljski odbor u Poreču opredelio je prijemoć od 3200 kruna iz zemaljske blagajne za uređenje potoka Reka kod Ospa i kruna 1000 za uređenje potoka Brusjan kod Jelsana.

Električna željeznička Matalje-Lovran. U „Nar. Listu“ čitamo o budućoj gradnji te željeznicе koliko slijedi: Imali smo priliku govoriti sa nadinžinjorom Adolfovom Münz, koji će graditi tu željeznicu. Pitali smo ga kako stvar sada stoji, a on bježači toli prijazan, da nam je više stvari priobčio, od kojih ćemo nekoje ovde javiti. Sto se toliko zateže sa gradnjom te željeznicе, krivo je to, što se težko zadobije koncesiju. Pisarili valja mnogo i na razne oblasti, kojé, kako je poznato, leno uredjuju i tako stvari po-

mašo napreduju. Osim toga, moralo se je uređiti i pitanje garancije, jerbo društvo, koje ima graditi željeznicu, upotrebiti će novac nekajih bankira, koji zabitavaju su svoje strane, da bude željeznicu garantirano barem toliko čistog dobitka, koliko iznaj- šaju interesi na kapital, što će ga oni društvu uzajmiti.

Koliko je posla zadalo ta pitanje garancije, moći će si svatko predstaviti ako pomisli, da su tu garanciju na se uzele tri družtva (južna, željeznička, druživo „Quarnero“ i družtvo „Vagon lit“) zatim tri obćine (Volosko Opatija, Veprinac i Lovran) i konačno zemaljski odbor za Istru.

Nego pitanje koncesije i garancije jest skoro posvema uredjeno. Sada se društvo pogodja sa tvrdkom opatilijskog električnog društva N. I. Scanavi za porabu njegizine električne struje, te će i ta pogodjavanja biti skoro dovršena. G. nadžinžin Münz osigurao nas je, da će se željeznica početi graditi do tri mjeseca. Vidjeti ćemo!

Proti vlastitom djelu. Za gradnju nove istarske željeznice Trst—Poreč nismo se mi nikada toplo zauzimali. Znali smo to, da ju naši susedi grade za sebe bez obzira na običeniju korist pučanstva naše pokrajine.

Naši zastupnici u zemaljskom saboru
zjavili su opetovano svoje mišljenje u
gornjem smislu. Oni su dokazivali, da će
željeznica biti pasivna i na velik teret
vega stanovništva Istre, jer se gradi ne-
razložno i nerazborno, t. j. kako pojedine
sobe i pojedina mjesta pokrajine. Talijanski
zastupnici dokazivali su nasuprot,
ako će biti nova željeznička sveza između
Trsta i Istre prava blagodat ne samo
u one krajeve, kojima bude jurila, nego
i u svu pokrajину, jer će posko-
dati promet, trgovina itd. itd. Blaženi oni,
oji vjeruju — mislili smo već onda, a u
oj misli podkrepljeni smo još većma da-
nas pošto čujemo već sada svakojake ja-
likovice proti toj željeznići baš s talijanske
strane.

U talijanskih listovih Trsta bilo je
naime zadnje doba čestih prigovora proti
činu gradnje te željeznice i proti njezi-
noj upravi, koja je zatezala sa otvo-
rom onog dijela, koji bi se bilo imalo
čeć početkom ove godine predati prometu.

Prigovara se naime s talijanska strane, a je nova pruga preuzka, da teče uz samu obalu, da je izložena oviše vjetru i morskim olujam, koje će ju uvek podopavati, da su vaguni nespretni, da će i svaki vjetrič prvernuti, da imade već dana čestih nepričika, da se zimi neće moći učuvati itd. itd.

Kupuje samo Cirilo-Metodijiske žigice!

<p>Tatfia za turite od L. LUSER-A.</p> <p>Najbolji i privmati lik</p> <p>za kurje oči žuljevitost itd.</p> <p>Glavno skladislo:</p> <p>Lijekarna E. Schwenk,</p> <p>Iteka se pla: Tatfia za turiste Dohiva se u svim ljekarnama.</p>	<p>E. Schwenk Bog-Medling po navšt.</p> <p>LUSER</p> <p>K 1:20</p> <p>•</p>
---	--

E. TOMAJA naslijednik A. WINGER
ZAGREB - Ulica broj 12 - ZAGREB
dođuju se osim svih ostalih licenca nekoj obie protučasni i veo koristni,
osim preprečiti vredan ljudov;

En eklatantej jesi kraljevitum prokletava voda za losn. Njom se zapištev
znamenitost, kose, unutrušnjost, stravljati perci u opečiti voda. Ora voda posjetio i ukođaj
i u svetovo, da poludjeće kose, nevruće plja. Glema, hoci 2 K 30 h.
Mlana žata 25 Bobe Kadi, nekoliko kopja drio po soši preugodan mireš. Flahica 1 K.
Otrov III. česnor su sladnice kikimice, Flahica 1 K.
Antiforol da Rotinova proti granići i zimptel. Mlana hodoč 1 K 40 h.

TKO narukvi, oti **gorjivoj** stvarj, za **10 kerzni** i **mlačnik** proštiriti.
Eni putine, unutru vode, nizne ponate i bojo za furjanje kosa, da skolo koso
čekaju, da se uspije, unake za grane, unake za poljoprivredu, prasko sa čekencu zulji,
čekencu zulji, za poljoprivredu, uspijeva za rame, polase, kucrteva spravo
iz Rukava, Janačicu, poroče za rame, polase, rukogvačka caja, i mnogakama-
kačna. — **Sva po novinam ogledljivice specijaliste**

Kao što nismo primili na uvodu spomenute hvolspsjive novoj željeznicici za suho zlato, tako neprimamo ni ove talijanske jadikovke kao sve same nepobitne činjenice, ali i to stoji bez dvojbe, da se je kod gradnje nove željeznicice Trst-Poreč vrlo malo pazilo na skupni interes pustanstva i da su graditelji morali paziti na to, da zadovolje svakomu talijanskomu mještancu između Trsta i Poreća, i tako su zanemarili glavno ničelo o gradnji željeznicah.

U ostalom čekamo, da nam pokazu dogodjaj da li smo imali pravo mi, koji se nismo nikada ugrijali za tu željeznicu, ili oni, koji su njoj unapred hvalospjeve pjevali. Željezница bila je otvorena prometu dne 1. t. m.

Iz drugih krajeva.

Priznanje zagrebačkili Izpita. Hrvatski listovi priobćuju, da je javljeno hrvatskim stручnjacima dјakom u Gracu; da se drugi državni izpit može od sada

polagali i na hrvatskom svećništu u Zagrebu. Ovo bi imalo vrediti — ako se nevaramo — samo za hrvatske đake iz Dalmacije, pak bi valjalo, da se nasi začstupnici u Beču zauzmu kod ministarstva bogoslovja i nastave za to, da se to pravo protegne na sve svećništvene đake ove pole monarhije; t. j. i za đake iz Istre, Trsta, Goričke, Kranjske, Štajerske, Šlezije, itd.

Siečajte so národními Závodami

Kao **dobročinstvo**

I kao potreba za svaku obitelj pokazuje se svakodnevno više uporaba ==

Nekdaj bržna gospodarica nekaj

ne okljeva dulje, da uvede ovu
ugodnu, tečnu i zdravu kavu.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
prava je samo u originalnim zam-

ma sa zaštitnim znakom »Zupnik, Nelepp«. Otvoreno vagona i prodavana je u inače zapakovana sladna kava nije nikada

Kathreinova.

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 27, No. 4, December 2002
Copyright © 2002 by The University of Chicago